

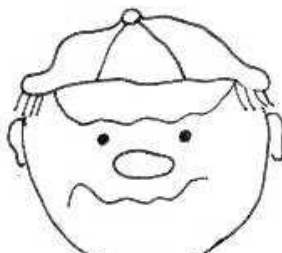
FESTIVALOVÉ NOVINY

#2

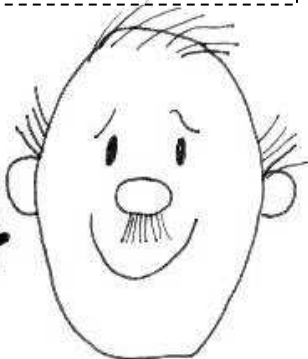
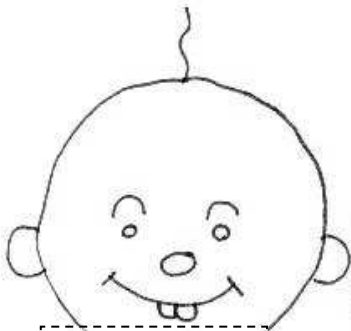
11. 3. 2011 jid.slunceweb.cz

JID 20-11

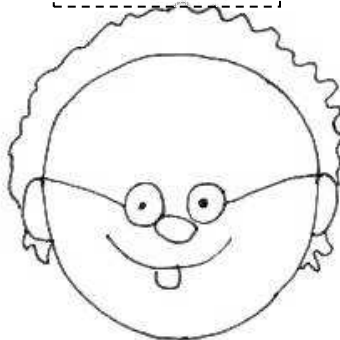
ŽIVOT JE ZMĚNA

RECENZE A ROZBORY

ROZHOVOR

PROGRAM DNE

Earl (Jamais vu, Jihlava)

„Hořká komedie na život plná satiry a sarkasmu.“

Autorská hra, která si odbyla svou premiéru již minulý týden, zahájila festival několik minut po půl deváté. Čerpala materiál k námětu jak z hlav členů souboru Jamais vu (nikdy neviděný), tak z proslulého komiksu Red meat od amerického autora Maxe Cannona. Děj byl sestaven střídáním autorských scének, gagů a improvizací

se sarkastickými vložkami právě z Red meatu. Ve složení tří kluků a jedné holky předvedli 30minutovou hru.

Začátek, patálie s oponou, měl nádech němé grotesky, ale dále už se i hovořilo. Dějová linka měla představit bezdomovce Earla. Earl je charakterizován jako „Earl grey“, čaj s hořkou chutí. Taky je k němu přirovnán při rozhovoru Karlů při močení. Při té příležitosti zjistí, že oba míří na stejné baletní představení. Ve vlaku se opět setkají. Jeden z Karlů je ovšem černý pasažér, svým úprkem se vyhne přitažlivé, ale za to falešné revizorce Kamilce. Přesto nakonec zaboduje, pozve ji na balet. Autobusem pak jedou improvizovaně s řidičem z hlediště. Zatímco první Karel je zaměstnán „rytím“ do řidiče, Kamilka přelétne k druhému Karlovi a autobus porazí Earla. Při návštěvě nemocnice je obeznámen se sáhodlouhým názvem své nemoci, ale alter ega ho přesvědčí, že je naživu. V návalu nabyté životní energie vezme Karlům vítr z plachet a přebere jim Kamilku svým kouzelným baletním uměním. Přirozeně, následuje bitka, Karlové vs. Earl. Nakonec si ale všichni uvědomí, že jsou lidé jako Earl a usmíří se. Hru nakonec protne zvuk budíku. Soubor téměř uteče z pódia, jedou přece hrát do Hong Kongu!

Přestože ztvárnění bylo dynamicky barvitě, probíhající mnoha žánry, stalo se, že některé scénky nebyly propojené tak, aby vytvořily linii příběhu. Ano, hra sice byla rozdělena na dvě části a v mezičase rekapitulována, nemělo by to ale přirozeně vyplynout? Možná jako celek představení příliš nepůsobilo, jednotlivé gagy však měly rozhodně něco do sebe. Scény (jako již zmíněné baletní číslo v rytmu George Michaela, bitka s hudebním podkresem z Rekviemu za sen a komiksovými výkřiky a vnášení satirických útržků z Red meatu) byly nápadité a propracované.

vané. Cítila jsem občas i hluché místo, například část s močením byla trochu protáhlá a hlášení na nádraží vyšumělo do ticha. Co se týká kostýmů, scéna byla sladěna jednoduše, v černých, bílých a červených odstínech. Elegantní černé kabáty, černobílé tričko a šaty se výtečně hodily do divadelního prostředí. Zdálo se mi, že se herci nechali pro své role dokonce i načesat, není nad detaily, ty přece dělají celek! Dalším přínosným detailem bylo červené nasvícení Earla při částech citace z Red meatu, příjemně to korespondovalo s nádechem hry. K dynamice provedení přispívaly neustálé změny scény, související s odlišností jednotlivých scén, pomáhalo k tomu např. rychlé odstřížení bílého plátna, papírové pozadí. Myslím, že je jedině výhodou vystačit si s co nejmenším počtem jednoduchých kulís, které se snadno přemisťují, jako tomu bylo u Earla. Příjemně hru dokresloval hudební doprovod, písniček jsem si sice všimla jenom dvou, ale doplnily je různé zvuky. Výsledně, z mnoha ohlasů mohu říct, že diváci hru jako celek většinou nepochopili a závěrečná myšlenka pak vypadala jako uměle vložená, ale několik částí (hlavně ty, které jsem už zmínila) si vyloženě pochvalovali.

Alice

Rozbor: Earl

Slova na prvním rozboru letošního festivalu se ujal Petr Christov. Nejdříve shrnul, co měl v představení možnost vidět. Hra je podle něj o představiteli, který spěchá a má jen půl hodinu na to, aby tady mohl s diváky být. Příběhem je sled situací a výstupů dvou lidí, kteří se potkali na cestě za společným cílem. Celá hra je kometována výstupy jistého „individua“ – bezdomovce Earla. Velmi nápadité je využití různých divadelních prostředků, jako je práce s divadelním jazykem, využití oponky a jejího odstříhnutí jako změny divadelního prostoru, odstup – nalévání kávy do hrníčku za použití nahraného zvuku. Herci se snaží pobavit a využitím různých prostředků vzniká velmi půvabný vtíp.

Haně Galetkové se velmi líbilo hodně jednotlivostí. Jenom se nemohla rozhodnout pro pojmenování žánru. Měla to být jen absurdita? Jednotlivé etudy poskládané za sebou? Zmátlo ji shrnutí děje uprostřed hry, protože na ni scény pů-

Haně Galetkové se velmi líbilo hodně jednotlivostí. Jenom se nemohla rozhodnout pro pojmenování žánru. Měla to být jen absurdita? Jednotlivé etudy poskládané za sebou? Zmátlo ji shrnutí děje uprostřed hry, protože na ni scény pů-

sobily jako jednotlivé příběhy. Žánr je nevyjasněný, má mít každá etuda zvláštní pointu? I když ocenila práci s časem, mnohdy podle ní vtip vyšuměl do ztracena. Jako příklad uvedla scénu s močením do mušlí, pointa se rozplyne, není to uzavřené. Kdyby prý herci děj nezrekapitulovali, vůbec by se jí scény nespojovaly, nebylo ani poznat, že dívka představovala převlečeného revizora.

Martin Pšenička oproti Haně Galetkové záměr viděl jasně. Cítil hru jako klauniádu, ve které je potenciál. Začalo to jako němá groteska, která se později propojila s mluvenou. Problém je ale v tom, že groteska potřebuje doslovit. Použil spojení: „šance viděná, ale neuchopená“. Gag se totiž musí udělat poctivě, musí mít začátek, střed a konec, nesmí se s ním spěchat. Chybou bylo, když už dívka nalévala do hrnečku, ale zvuk vody zazněl o dvě vteřiny později. Uspěchaný gag je ztracený gag.

Petr Christov nakonec dodal poznámku o nahrávce zvuků vlakového nádraží, které je zvukovou poezií, podle které by se měli řídit i herci. Je třeba brát ohled i na intonaci a slova. Jemně se dotkl i udýchaného projevu herce v přestávce v polovině představení. Ten neměl po shrnutí děje použít spojení: „Děkuji za pozornost“, bylo to proti záměru hry.

Renik

Světlu vstříc (Pedro ve vedru, Nové Město na Moravě)

Anotace divadelního představení Světlu vstříc diváka láká na „absurdně-hororově-groteskní inscenaci po odhalující úchyly nenápadných zvrhlíků“. Povedlo se však hercům opravdu propojit horor s groteskou?

Jeden ze čtyř hlavních postav se účastní výběrového konkurzu na post řečníka ve firmě Světlu vstříc. Ačkoliv koktá (alespoň na začátku), místo získává. Do firmy záhy přicházejí klienti, kteří si objednávají narozeninové oslavy nebo pohřby, které společnost Světlu vstříc organizuje. Ředitel firmy odjíždí na veletrh, kde kupuje drtičku lidských ostatků, která zvýší efektivitu práce. Sekretářka Irenka (, která nás stále upozorňuje na fakt, že má ráda čokoládu, ale je alergická na oříšky), si objednává nůž. Firma krachuje, a tak potřebuje mrtvé lidi, aby mohla

dělat svou práci. Tímto nožem je následně umlácena sama jeho doručovatelka. Následuje série dalších vražd (Irenku zabije doručená oříšková čokoláda, nová sekretářka je podle všeho rozdrčena v drtičce společně s dalšími těly, je zabit i ministr zdravotnictví). Při zpěvu „hororové“ písně Světlu vstříc umírají i poslední dva přeživší – vrah-řečník firmy a ředitel, při atomovém výbuchu.

Úvodní scéna nemá moc společného ani s hororem, ani s groteskou. Zajímavý nápad začít hru konkurzem na řečníka, který předvádí, jak by komentoval pohřeb či narozeninovou oslavu, však poněkud kazí to, že herec stojí zády k publiku a špatně artikuluje. Kulisy jsou jednoduché – pouze stůl potažený černým ubrusem a na něm počítač a oranžový telefon – tedy scéna snadná na přípravu, jednoduchost se cení. Grotesce se mírně přiblížila scéna, kdy do firmy přicházeli klienti. První z nich velice věrohodně sehrála roli teenagerky, která si naivně myslí, že osazenstvo firmy jí na oslavu sežene zpěváka Justina a sto padesát dalších hostů. Další slečna chce oslavu pro svou zemřelou sestru, kterou přinese zpopelněnou v urničce a chce pro ni růžové princeznovské šaty. Tu přichází jeden z mála vydařených vtípů celého představení, když uklízečka opáčí: „To bude úplná Popelka!“

Grotesku připomíná alespoň knírek uklízečky a často opakovaná replika sekretářky Irenky: „Tady Irenka, mám moc ráda čokoládu, ale jsem alergická na oříšky“. Herci se moc snažili diváky pobavit, ale mnohé vtipy vyšuměly nebo byly tolik nevkusné, že se zasmála jen sem tam nějaká sedačka v hledišti. Vtípek o zkorumpovanosti policie pobavil většinu sálu, ale žena, která se zasmála, když jí oznámili smrt sestry, to už bylo pro vyděšené až znechucené tváře v hledišti moc. Příběh tak nevyzněl hororově, spíš lidi pobouřil. Snad je to vinou herců, snad výběrem tématu. Ocenila bych výkon ředitele firmy, který nepřehrával a mluvil jasně a zřetelně, také pak výkon sekretářky, která se neustále dokola roztomile ptala, jestli si někdo nedá kávičku. Vrah, který se firmu snažil vyvraždit, až se mu to povedlo, ve mně nevyvolával pocit zákeřného pachatele, téměř do poslední scény byl (jakožto paradoxně klíčová postava) velice nenápadný. Avšak závěrečná píseň do hororu bezpochyby seděla – zakončení, kdy si nic netušící ředitel zpívá o své vlastní smrti, bylo nádherně děsivou tečkou.

Rozbor: Světlu vstříc

Rozbor divadelního souboru Pedro ve vedru a jeho hry Světlu vstříc začal ve Velkém sále porotce Petr Christov. Hned ze začátku vznesl myšlenku, že by bylo zajímavé pracovat s názvem souboru i hry, protože zkuste si jej říct několikrát za sebou, dá to zabrat. Vyzdvihoval téma, které mladí herci z Nového Města na Moravě zpracovali. Myšlenka zhroucení světa, která ze hry ke konci vyplynula, se porotci jevila zajímavou na hlubší zpracování. Souboru vytkl přílišný mluvený prostředek, dle jeho slov „není vše třeba doslovně komentovat, bylo by třeba méně mluvit a více hrát“.

Jediný ženský element v porotě, Hana Galetková, vytykala nejasnost jednání některých postav, zejména podivného vraha Kokeše. Postavy se jí zdály jako nejasné a nedotažené. Celá situace na jevišti podle porotkyně unikala spolu s mluveným slovem. Závěrem připomenula i podobnost britské komediální skupiny Monty Python a navrhla, že by hra mohla být spíše groteskou, než jakousi hororem dotknutou anekdotou.

Poslední z trojice, Martin Pšenička, navrhl souboru ozvláštnit situaci. I on vytykal přílišné mluvení namísto vizuální podívané pro diváka.

Všichni porotci se nakonec shodli, že není třeba divákovi vše podávat s přesným komentářem, ale využívat spíš hraného hereckého potenciálu.

Anet

Vacanze (Spoušť, Jihlava)

ránu probudit.

To, že divadelní soubor Spoušť každý rok přijde s novou originální hrou, je už za ty roky zvykem. Nicméně letošní představení s názvem Vacanze předčilo veškerá má (a myslím, že nejenom má) očekávání. Po prvních dvou představeních na jevišti naklusali Spoušťáci a v tu ránu začalo divadlo, co mě konečně dokázalo po

Jako první nám je představena vesnická rodina Vokurkova během jejího typického dne – táta sedící u fotbalu s lahví piva, máma, která se u televize nacpává bramborovými lupínky a dvě dcery donucené držet televizní anténu. V balíčku chipsů najde máma (ve skvělém provedení Terry Brožové) poukázku na dovolenou v Itálii a show může začít.

Na scénu vstoupí druhá rodina Humlových, která žije úplně jiným životem než familie Vokurkova. Avšak i Humlovi odjíždí do Itálie na dovolenou a jak se dá čekat, s Vokurkovými se setkají v hotelu, kde mají být ubytováni. Je tu ale jeden malý zádrhel – setkávají se v situaci, ve které by to málokdo čekal... V jaké? Shodou okolností jsou donuceni spolu sdílet jeden hotelový pokoj. Kvůli odlišným prostředím, v kterých rodiny žijí, zde nepanuje příliš přátelská atmosféra, avšak díky dětem, které se spolu spřátelí, se časem vztahy začnou lepší. Pomalu, velice pomalu... K usmíření dospělých zpočátku nestačí ani výlet lodí, ani aerobik předváděvaný zaměstnankyní hotelu v podání Terky Vlachové. Co nakonec donutí rodiny se spřátelit? Nic jiného než koncert Tarji Turunen, za který by položila dcera Humlova (v podání Míši Sopko) život. Nakonec si rodiče svých ratolestí podají ruce a společně pustí děti na koncert. Ten už ale bohužel nevidíte, protože celá hra končí dosti náhle, a to scénou ve striptýzovém baru a následném odtančení herců z pódia.

Zní to snad jako neuvěřitelné klišé, které jste viděli už stokrát? Že si stačí pusit Slunce seno jahody a uvidíte totéž? Autorská hra byla hercům z jihlavské Spouště šitá na míru. Vyrovnané herecké výkony dodávaly představení na kvalitě a i přestože děj je prakticky předvídatelný, skvělé gagy a perfektně zahrané situace nenechají diváka, aby se nad drobnými klišé pozastavoval. Soubor měl představení promyšlené do detailu. Scéna nebyla přepřeláná, ale střídá – využili každou kulisu. Dobře vybrané byly i kostýmy, které na první pohled pomohly divákům charakterizovat jednotlivé postavy. Do komediálního žánru hry seděl i výběr hudby, která byla rytmická a živá a v pauzách při přestavbě scény donutila nejednoho diváka, aby si do rytmu podupával. Jediné co by se dalo vytknout, je neuzavřený konec – tak doufejme, že Spoušťáci dají na rady poroty a konec třeba i časem dopíší. A i kdyby ne, tak neváhejte a pojedte s nimi na dovolenou!

Koprix (s přispěním ReniK)

Rozbor: Vacanze

Velmi pozitivně hodnotili porotci divadelní hru Vacanze, se kterou se bravurně popral DS Spoušť. Porotci kladně zhodnotili například zorganizování jeviště, tedy rozdělení prostoru scény do několika částí, které plynule přecházely a vzájemně se nerušily. Moc si také pochvalovali výborné herecké výkony a sehranost všech herců, kterým byly role evidentně ušity co nejvíce na míru, aby se do nich mohli správně vžít a dokázat nám, že i banální věci všedního života mohou být k popukání. Velikou pochvalu získal soubor také za to, že nepoužíval nadbytečné množství vulgarismů a dokázal úžasně vyřešit prolínání dvou různých rodin, které se navzájem neznaly. Herci tuto obtížnou záležitost vyřešili tak, že na několik minut část z nich ztuhla, aby druhá mohla pokračovat v ději. Tato dovednost – vydržet několik minut bez hnutí – se neobešla bez pochvaly.

Jedinou větší výtku měla porota k zakončení celé inscenace. Bohužel hra skončila bez dořešení spousty začatých témat, jako je například odchod „podpantofláckého“ manžela od ženy. Jak vše v konečné fázi dopadne, si tedy člověk musí domyslet sám. To se samozřejmě spouště lidí nelíbilo, protože u tak dobré hry doufali v zajímavý konec, který objasní osudy dvou zcela odlišných rodin, které jsou nuceny pobývat v jednom hotelovém pokoji.

Velikou pochvalu dostala také paní profesorka Ivana Fexová, která je známou tvář divadelního festivalu a také zároveň režisérkou DS Spoušť. Porotci hodnotili pozitivně nejen režii, ale také soudržnost týmu, která je zcela jistě podpořena i ze strany paní profesorky.

Doufám, že se dočkáme i pokračování nebo alespoň plné verze hry Vacanze, protože jednoznačně stojí za shlédnutí.

Kláruša

Jevištní a pohybová improvizace – Jakub Škrdla

Na dílnu jevištní a pohybové improvizace Jakuba Škrdly jsem byla zvědavá už od samého začátku. Jakub Škrdla je známý jihlavský herec a mimo jiné i režisér

divadla T.E.J.P. Jeho divadelní dílna je na JIDu už skoro tradicí a nad improvizovanými hrami, které jsou vždy závěrem festivalu prezentovány, pravidelně rok co rok smekám pomyslný klobouk.

Dílna tedy začala ve čtvrtek a potrvá až do neděle. Začátek je vždy v 16.00 a probíhá v tělocvičně jihlavského gymnázia. Ke gymnáziu jsem šla mílovými kroky, bohužel ale jediná improvizace, která se konala, byla improvizace má – zde v tomto příspěvku – a improvizace několika organizátorů a Jakuba Škrdly při čekání na účastníky, kteří nedorazili.

Oproti minulému ročníku je to změna, ale protože *život je změna*, máte druhou šanci. Takže v pátek v 16.00 na dílně jevištní a pohybové improvizace!

Anet

Rozhovor s... Saša Lišková

Píšeme Saše zprávu: „Můžeme s tebou udělat rozhovor?“ Za půl hodiny nám přijde odpověď: „Samozřejmě, ale jsem teď na ostrovech Chalkidiki. Nabírám novou energii a inspiraci na další představení. Tak ve dvánáct na skype?“ Potvrzujeme a ohromně se těšíme. Saša je skvělá žena, která divadlu rozumí jako málokdo.

Ale kdo to vlastně Saša Lišková je? Tato herečka, teoretička umění, divadelní režisérka a scénáristka v jedné osobě poprvé zazářila v ostravském divadle Petra Bezruče a od té chvíle je její jméno spjata s divadlem. A to není vše. Dokonce byla dva roky rektorkou FF UK a doteď přednáší na několika významných univerzitách teorii kultury a estetiku.

Sašo, tak na začátek: Jak se máš?

Zdravím, miláčkové, děkuji za optání, mám se skvěle. Už mám několik nápadů na svou novou knihu. Ale přejděme rovnou k rozhovoru.

Tak dobře. Jak ses vůbec dostala k souboru z Jihlavy, který nese tvé jméno?

Jednou jsem vedla divadelní seminář v Brně, kde jsem se seznámila s Martinem Kolářem, vedoucím tohoto nadějného souboru. Svěřil se mi, že je učitelem literárně-dramatického oboru v jihlavské ZUŠ. Od té doby jsem se o jeho divadelní počiny začala zajímat více. Odstartovali jsme divadelní spolupráci, z níž vznikla inscenace *Infekce*, která bude uvedena, tuším v sobotu, na festivalu JID 20-11.

Ale je to vlastně poprvé, kdy jsi začala pracovat se studenty, pro které je divadlo pouhým koníčkem.

To je pravda. Přátelé z divadelních okruhů mi říkali, že to může být krok zpět, ale já jsem se nenechala zviklat. Musíme přece podporovat nové talenty, i když je možné, že se na profesionální dráhu nikdy nevydají. A je úžasně vzrušující tyto mladé hlavinky pozorovat při práci a pomoci jim v jejich zdokonalování se. Všichni členové souboru mají talent, ovšem nejvíc si cením spolupráce s Honzíkem Štěrbou, který ve své roli doslova exceluje.

Ano, Honza je výborným hercem. Přejděme k samotnému představení *Infekce*. Jsi spoluautorkou? Nebo jak ses na této inscenaci podílela?

To bych neřekla, že jsem spoluautorkou. Vnesla jsem do představení pár svých nápadů, které pak herci zrealizovali. Když jsem měla možnost být v Jihlavě, tak jsem na své svěřence dohlížela, protože ten nápad a ta chuť hrát mě ohromila a jednoduše jsem chtěla být toho součástí.

Sašo, jak si se zasloužila o to, že soubor nese tvé jméno?

No, můj nápad to rozhodně nebyl! To se zeptejte přímo jich!

Zúčastnila jsi se někdy festivalu JID, slyšela jsi o něm někdy?

Bohužel, nikdy jsem neměla možnost se zúčastnit a ani tento roční nebude výjimkou. Jsem na dovolené, kterou jsem už nutně potřebovala. Mrzí mě, že nevidím premiéru těch mých studentů, ale budu jim držet palce. Věřím, že příští rok je plně podpořím i svou přítomností.

Takže už máte nějaké plány do budoucna?

Něco se nám rýsuje, ale je to zatím tajné.

Co by jsi vzkázala mladým talentům?

Rozhodně hrajte, hrajte, hrajte! Přiblížte se nějakému svému divadelnímu vzoru. A nikdy to nevzdávejte!

Program divadelní přehlídky JID 20-11

11. 3. (pátek)

- 08.30 Moliér: Lakomec aneb nesahej mi na kasičku (Gymnázium Chotěboř) 45'
09.30 Michal Stránský: Pro dobrou věc
(Kočovná filosofická divadelní společnost, Brno) 80'
11.15 Shakespeare: Instant (Hobit, Jihlava) 60'
12.30 Hana Hančincová (Špíny, Nové Město na Moravě) 10'

14.45 rozbory soutěžních her(OGV) 60'

16.00 dílny

- 16.00 netradiční techniky japonského divadla - Malé divadlo kjógenu (OGV),
max. 15 účastníků 180'
16.00 jevištní a pohybová improvizace – Jakub Škrdla
(malá tělocvična Gymnázia Jihlava), max. 19 účastníků 180'
16.00 žonglérská dílna – Adéla Kratochvílová (Vrakbar), max. 15 účastníků 180'
16.00 výtvarná dílna: hliněné masky na téma přírodní živly – Roman Vančura
(Vrakbar), max. 20 účastníků 180'
20.00 koncert: Black Day of Music, The Young Pekáč, Lajky, Ústřední topení
(Rockový klub Ježek/bývalá Ponorka)

Doprovodné aktivity

28. 2.–11. 3. průvodní výstava k JID 20-11 (Městská knihovna Jihlava)
7.–13. 3. výstava fotografií Okolo tance, Vojtěch Brtnický (OGV)

Divadlo Na Kopečku – Brněnská 24, Jihlava

OGV – Masarykovo náměstí 24, Jihlava

Vrakbar – Žižkova 20, Jihlava

Gymnázium Jihlava – Jana Masaryka 1, Jihlava

Rokový klub Ježek – Mostecká 10, Jihlava

Změna programu vyhrazena!

Všechny aktuality k festivalu naleznete na jid.slunceweb.cz

organizátor

hlavní partner

partneři

Jihlava

Kraj Vysočina

MINISTERSTVO
KULTURY

OGV

Obrazní galerie Vysočiny v Jihlavě

sound for people

College Centrum

mediální partneři

ČESKÝ ROZHLAS

deník

FESTIVALOVÉ NOVINY - noviny regionálního divadelního festivalu JID 20-11 - vydává tým redaktorů a přátel Festivalových novin. **Šéfredaktor:** Renata Neprašová - **Redakce:** Klára Englišová, Eva Koprová, Eva Sýkorová, Alice Krajičirová, Aneta Jelínková, Anna Gümpllová, Tereza Vlachová - **Odborný dohled:** Alena Mikulíková - **Fotograf:** Míša Vodová, Vojta Brtnický, Adam Hruška - **Výtvarná spolupráce:** Klára Englišová - **Design a grafická úprava:** Stanislav Smrčka, Jakub Kodet

festivalové webové stránky: jid.slunceweb.cz
redakční email: jid.noviny@slunceweb.cz